

Kalatieto J. Rinne

Pekan- Ja Myllyojan kalataloudellinen kunnostussuunnitelma

Purojen umpeenkasvua

Jukka Rinne
2010

Sisällysluettelo

1 Johdanto	1
2 Kunnostusmenetelmä ja kunnostuskohde.....	1
3 Kustannusarvio ja suunnitelman toteutus	4
4. Hyöty ja ympäristö vaikutukset	4
Lähdeluettelo	4

1 Johdanto

Tämä on Kuloveteen laskevan Pekan- ja Myllyojan yhtymäkohdan umpeenkasvun avaamissuunnitelma, johon vaelluseste- ja kunnostusmahdollisuusselvityksessä on esitetty vaellusesteiden poistoa (Rajala ja Halonen 2007). Kohde sijaitsee Sastamalan kunnan alueella Koivukylän kohdalla, kohteen koordinaatit: N 6814882, E 294303 (ETRS-TM35FIN -tasokoordinaatisto). Suunnitelman on tilannut Hämeen ELY-keskuksen kalatalousryhmä (Hämeen TE-keskus, kalatalousyksikkö). Suunnitelman on toteuttanut Kalatieto J. Rinne.

2 Kunnostusmenetelmä ja kunnostuskohde

Suunnitelman mukaisilla kunnostusmenetelmillä parannetaan taimenten vaellusmahdollisuuksia niiden lisääntymis- ja kasvualueiden välillä. Seuraavassa esitetään lyhyesti kunnostusmenetelmä Luonnonmukainen vesirakentaminen (Jormola ym. 2003) ja maatalousalueiden perattujen purojen luonnonmukainen kunnostus ja hoito (Aulaskari 2006) pohjalta.

Jokien hidasvirtaisille leveille ja tasapohjaisille osille on kehittynyt tiheää vesikasvustoa, joka on esteenä taimenen ja muiden kalojen vaelluksille (kuva 1).

Kuva 1. Umpeenkasvanutta Myllyojaa.

Vesikasvillisuuden peittämiä alueita ei avata kokonaan. Uomaan tehdään kapea uoma (n 1 m leveä), jossa virtaus pysyy alivirtaamallakin hyvänä. Osittain aukaistuun uomaan käytetään myös kiviä ja puunrunkoja virran ohjaamiseen ja keskittämiseen. Näin tehty kapea uoma pysyy puhtaana ja leveä uoma jää tulvatasanteeksi. Vesikasvit niitetään keväällä ja syksyllä, toimenpide uusitaan vielä seuraavina vuosina tarvittaessa. Niittojäte on poistettava umpeenkasvun uudistumisen estämiseksi.

Pekan- ja Myllyoja ovat umpeutuneet niiden yhtymäkohdan yläpuolelta, jossa vesikasvien niitto ja poisto tehdään (kuva 1 ja 2). Pekanojaa avataan n 60 metrin ja Myllyojaa 90-100 metrin matkalta. Mikäli uoma on umpeutunut alemmalla on sitä myös avattava.

Kunnostuskohde ja maanomistus on esitetty kuvassa 2. Kiinteistöselvitys on taulukossa 1. Maanomistajilta on saatu lupa esitettyihin toimiin.

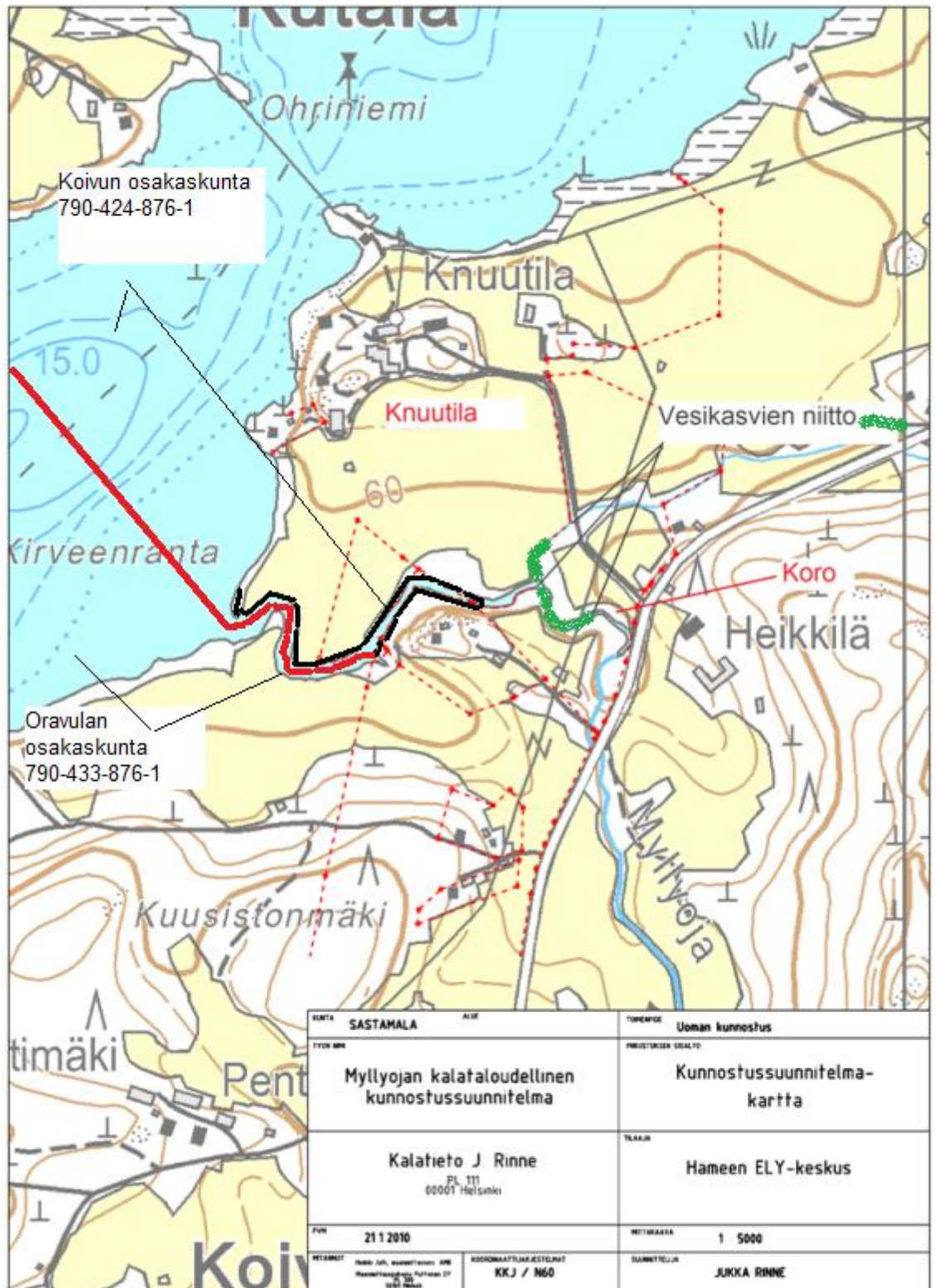
Pekan- ja Myllyoja kuuluvat Vammalan seudun kalastusalueeseen. Puistokatu 7 B 6, 38200 Sastamala, gsm. 050 400 5663, puheenjohtaja Esko Piranen (0500330045).

Osakaskunnat, jotka ovat kunnostuskohteen (ojien yhtymäkohdasta alaspäin) alapuolella (kuva 2): Koivu 790-424-876-1 osakaskunta toimitsijana Knuutila Tero, Knuutilantanhua 45, 38120 Sastamala (0400 621 602).

Oravula 790-433-876-1 osakaskunta toimitsija on Tuomola Pekka, Vahakyläntie 40, 38120 Sastamala (040 544 9122).

Taulukko 1. Suunnitelma-alueen tilat ja niiden omistus, tilojen sijoittuminen ja rajat on esitetty kuvassa 2.

Tilan tunnus	Tilan nimi	omistaja	osoite
790-424-3-7	KNUUTILA	Knuutila Tero Juhani	Knuutilantanhua 45 38120 SASTAMALA
790-424-3-7	KNUUTILA	Knuutila Tira Saija Anneli	Knuutilantanhua 45 38120 SASTAMALA
790-424-8-7	KORO	Junnila Aune Lydia	Kiivettävä 4 38120 SASTAMALA
790-424-8-7	KORO	Junnila Eila Annikki	Kiivettävä 4 38120 SASTAMALA

Kuva 2. Niittoalue vihreällä merkittynä ja tilojen nimet ja rajat kohteessa punaisella (taulukko 1) ja yhteisten vesialueiden rajat ja osakaskunnat.

3 Kustannusarvio ja suunnitelman toteutus

Niittotyö kahdella henkilön voimin kevät ja syksy, 4 työpäivää 1000 €. Niittojätteen poiskuljetus ja läjitys 4 h 160 €. Kokonaiskustannus arvio on noin 1640 € (alv 0).

Niittotyöt tehdään keväällä ja syksyllä. Niitetyn vesikasviston poissiirto on tehtävä viljelyskauden ulkopuolella, syys-toukokuun alun välisenä aikana. Niittojätteen poiskuljetuksesta ja läjityspaikasta on sovittu alustavasti Tero Knuutilan kanssa (0400 621 602).

4. Hyöty ja ympäristö vaikutukset

Hankkeen hyöty perustuu taimenen ja myös muiden kalalajien vaellusmahdollisuuksien avaamiseen Kuloveden ja Pekan- ja Myllyojassa olevien koskien välille. Kyseisissä puroissa on taimenen lisääntymiseen soveltuvia koski- ja virtapaikkoja, mutta taimenten vaellus on estynyt purojen umpeenkasvun takia (Rajala ja Halonen 2007). Työalueella tai sen läheisyydessä ei ole vanhoja patorakenteita, muita vanhoja rakenteita tai erityisiä suojelukohteita.

Kunnostuksilla ei aiheuteta merkittävää muutosta vedenkorkeuksiin eikä toimenpiteillä ole haitallista seurausta vesistölle tai sen käytölle. Kunnostukset tehdään käsityönä jolloin ei ympäröivälle maastolle aiheuteta vahinkoa. Töiden aikana työ alueella liikkuminen ja materiaalin siirtäminen aiheuttavat veden samentumista, mutta ympäristövaikutukset ovat lyhytaikaisia eivätkä ne aiheuta pysyviä haittoja.

Lähdeluettelo

Aulaskari H.2006. maatalousalueiden perattujen purojen luonnonmukainen kunnostus ja hoito. Uudenmaan ympäristökeskus.

Jormola, J., Harjula, H., Sarvilinna, A. (toim.), 2003. Luonnonmukainen vesirakentaminen - uusia näkökulmia vesistösuunnitteluun. Helsinki, Suomen ympäristö keskus. Suomen ympäristö 631.

Rajala, J. ja Halonen, J. 2007. Äetsän ja Vammalanseudun virtavesien vaelluseste jakunnostusmahdollisuusselvitys. Suomen vesistöpalvelu.